

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КАРАКУЛЬСЬКИХ БАРАНЦІВ, ОДЕРЖАНИХ ВІД МАТОК РІЗНИХ ТИПІВ КОНСТИТУЦІЇ

Л.П.Міхельсон¹

Одеський державний аграрний університет

Вивчений розвиток м'ясної продуктивності каракульських баранців в залежності від конституціонального типу матерів. Встановлено, що баранці одержані від маток грубого типу конституції мали кращий розвиток м'ясної продуктивності.

баран, каракульська порода, тип конституції, м'ясна продуктивність

Сучасні вимоги ринку до галузі вівчарства полягають у забезпеченні його різноманітною продукцією, серед якої молода ягнятина та баранина користуються найбільшим попитом.

Каракульська порода овець має смушково-молочний напрям продуктивності. Але завдяки невибагливості до умов утримання та годівлі при стійлово-пасовищному утриманні і під впливом природно-кліматичних умов півдня України у тварин цієї породи добре розвивається і м'ясна продуктивність [1-2].

Так, маса туші 8-місячних баранців каракульської породи в умовах півдня України становить 12-13 кг, дорослих 35-40 кг, а їх ровесників в умовах Середньої Азії відповідно 11,5-12 кг і 14,2-20,2 кг [3-4].

Але досліджень у цьому напрямі ще недостатньо, тому метою наших досліджень було вивчення формування м'ясної продуктивності каракульських баранців, одержаних від маток різних типів конституції.

Матеріал і методика досліджень. Роботу виконано на поголів'ї чорних каракульських овець в умовах ПП "Агрофірми ім. М.О.Посмітного" Березівського району Одеської області.

Для цього в період ягніння були відібрані баранці від матерів міцного, ніжного і грубого типів конституції. З метою вивчення інтенсивності росту молодняку проводили індивідуальне зважування тварин при народженні та у 4 і 8-міс віці. Для вивчення показників, що характеризують м'ясну продуктивність, був проведений контрольний забій 18 баранців, одержаних від маток відповідних типів конституції у 4 і 8-місячному віці.

За методикою ВІТа [5] був визначений передзабійний і забійний вихід та морфологічний склад туш баранців. Хімічний склад найдовшого м'яза спини визначали за загальною прийнятою методикою

Результати досліджень. М'ясний контингент становили баранці, не придатні для плем'я. Без попередньої відгодівлі та нагулу їх жива маса значно варіює в залежності від віку та конституціональних типів їх матерів (табл. 1).

* Науковий керівник - доктор с.-г. наук, професор Китаєва А.П.

1. Мінливість живої маси баранців, одержаних від маток різних типів конституції, кг

Типи конституції вівцематок	Вік, місяців								
	при народженні			4			8		
	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	$C_v, \%$	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	$C_v, \%$	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	$C_v, \%$
Міцний	4,585±0,033	0,170	3,7	28,167±0,190	0,970	3,4	35,148±0,115	0,585	1,7
Ніжний	4,429±0,014	0,071	1,6	28,161±0,120	0,624	2,2	35,464±0,120	0,623	1,8
Грубий	4,775±0,055	0,096	2,0	29,125±0,276	0,479	1,6	36,375±0,276	0,479	1,3

Аналізуючи дані таблиці 1 слід відмітити, що баранці, одержані від маток грубого типу конституції за живою масою переважають своїх ровесників, одержаних від маток міцного і ніжного типів конституції у 4-міс віці відповідно на 0,958 кг або 3,4%; 0,964 кг або 3,4% ($P>0,95$ і $P>0,95$); у 8-міс віці на 1,227 кг або 3,4; і 0,911 кг або 2,5% ($P>0,95$ і $P>0,95$).

Приріст живої маси баранців, одержаних від маток грубого типу конституції за 8-місячний період був найвищий і переважав цей показник на 0,565 кг або 1,8% у тварин, одержаних від маток ніжного типу конституції і на 1,037 кг або 3,3% у тварин, одержаних від маток міцного типу конституції. Відповідно до цього і середньодобовий приріст був більший на: 0,003 кг або 2,3% і 0,005 кг або 3,8% у тварин, одержаних від маток грубого типу конституції в порівнянні з ягнятами, одержаними від маток ніжного і міцного типів конституції.

Для виявлення характеру приросту живої маси був проведений контрольний забій баранців (табл. 2). Встановлено, що з віком відбувається зміна передзабійної маси туші у всіх дослідних тварин.

Але найвища передзабійна маса туш у 4-міс віці була у тварин, одержаних від маток грубого типу конституції в порівнянні з тушами ягнят, одержаних від маток ніжного і міцного типу конституції відповідно на 2,667 кг або 9,7% і 2,167 кг або 7,7%, у 8-міс віці – відповідно на: 1,500 кг або 4,2% і 1,067 кг або 3,0%.

Аналогічна тенденція переваги за забійною масою туш ягнят, одержаних від маток грубого типу конституції, спостерігається у всі вікові періоди. Так, у 4-міс віці цей показник у туш ягнят, одержаних від маток ніжного і міцного типів конституції поступався на 2,778 кг або 25% і 1,462 кг або 13,2%. У 8-міс віці відповідно на 4,50 кг або 23,4% та 1,816 кг або 9,4%.

Із збільшенням забійної маси збільшується і забійний вихід туш. Так, найвищий він був притаманний тушам ягнят, одержаних від маток грубого типу конституції в порівнянні з тушами ягнят, одержаних від маток міцного і ніжного типів конституції у 4-місячному віці відповідно на 2,3 та 6,5%, а у 8-місячному віці – на 3,6 і 6,9%. Характеризуючи масу обвалованої м'язової тканини у 4-хмісячному віці відмічено, що найбільша вона була в тушок

2. Забійні якості баранців, одержаних від маток різних конституціональних типів, $\bar{X} \pm S\bar{x}$

Показники	Типи конституції					
	міцний		ніжний		грубий	
	4 міс.	8 міс.	4 міс.	8 міс.	4 міс.	8 міс.
Передзабійна жива маса, кг	27,833 ±0,408	35,433 ±0,712	27,333 ±0,408	35,000 ±0,354	30,000 ±0,672	36,500 ±0,612
Забійна маса, кг	9,628 ±0,364	17,617 ±0,301	8,312 ±0,185	14,893 ±0,259	11,090 ±0,423	19,433 ±0,584
Забійний вихід, %	34,580 ±0,892	49,740 ±1,248	30,427 ±1,015	46,312 ±2,822	36,947 ±0,707	53,297 ±2,500
Маса, кг: м'яса	6,992 ±0,322	11,217 ±0,594	5,707 ±0,255	9,615 ±0,380	8,172 ±0,379	12,313 ±0,274
кісток	2,727 ±0,767	4,752 ±0,032	2,390 ±0,011	4,238 ±0,043	2,575 ±0,030	4,860 ±0,060
Морфологічний склад туші, %: м'яса	74,063 ±0,548	70,063 ±0,539	70,837 ±0,570	68,650 ±1,162	76,210 ±0,545	69,753 ±1,863
кісток	25,937 ±0,548	29,937 ±0,539	29,163 ±0,570	31,350 ±1,162	23,794 ±0,545	30,247 ±1,863

ягнят, одержаних від маток грубого типу конституції з перевагою на 1,18 кг або 16,8% і 2,46 кг або 43,2% проти туш ягнят, одержаних від маток міцного і ніжного типів конституції ($P < 0,95$ і $P > 0,95$). У 8-місячному віці на – 1,09 або 9,7% і 2,698 кг або 28,1% ($P < 0,95$ і $P < 0,999$).

Слід відмітити, що за масою кісток у 4-місячному віці кращими були тушки ягнят, одержаних від маток міцного типу конституції, які переважали за масою кісток тушки ягнят, одержаних від маток ніжного і грубого типів конституції відповідно на: 0,337 кг або 14,1% і 0,152 кг або 5,9% ($P < 0,95$ і $P < 0,95$), а вже у 8-місячному віці ця перевага була у тушок ягнят, одержаних від маток грубого типу конституції з різницею 0,622 кг або 14,6% і 0,108 кг або 2,2% проти туш ягнят, одержаних від маток ніжного і міцного типів конституції ($P > 0,99$ і $P < 0,95$).

З віком у всіх піддослідних тварин, знижується питома вага м'язової і збільшується – кісткової тканин. Так, найбільша вона у тушок ягнят, одержаних від вівцематок всіх типів конституції у 4-місячному, а найменша – у 8-місячному віці. Що ймовірно пов'язано з перерозподілом інтенсивності росту окремих органів та тканин тварин, зумовленого виключенням з раціону високопоживного материнського молока.

Туші ягнят, одержаних від матерів грубого типу конституції містили більшу кількість м'якоті у 4-місячному віці на 5,37 і 2,14% в порівнянні з вмістом м'якоті в тушках ягнят, одержаних від маток ніжного і міцного типів конституції.

У 8-місячному віці перевага за вмістом м'якоті належала тушам ягнят, одержаних від маток міцного типу конституції з перевагою на 1,41 і 0,31% проти вмісту в тушках ягнят, одержаних від маток ніжного і грубого типів конституції.

При вивченні хімічного складу м'яса піддослідних тварин було встановлено, що в м'ясі 4-місячних тварин, одержаних від маток грубого типу конституції було більше жиру на 2,1 і 1,3%, ніж у м'ясі тварин, одержаних від маток ніжного і міцного типів конституції. Вміст вологи та протеїну був на однаковому рівні у м'ясі тварин, одержаних від маток міцного і ніжного типів конституції, відповідно 63,7 і 64,1% і 16 і 16,2%.

Найкращою калорійністю відрізнялось м'ясо тварин, одержаних від маток грубого типу конституції, яка у тварин 4-місячного віку була більша ніж у тварин 8-ми місячного віку, одержаних від маток міцного і ніжного типів конституції відповідно на 1290 і 1538 ккал.

Проведені дослідження показали, що як за приростами маси, так і за забійними якостями та харчовою цінністю м'яса каракульські баранці, одержані від маток грубого типу конституції значно перевищували ці показники у тварин одержаних від маток ніжного типу конституції. Баранці, одержані від маток міцного типу конституції, займали проміжне положення за досліджуваними показниками м'ясної продуктивності.

Висновки:

1. Жива маса баранців, одержаних від маток грубого типу конституції більша ніж у тварин, одержаних від маток ніжного типу конституції на 3,4% у 4-місячному і у 8-місячному віці - на 2,5%

2. За передзабійною та забійною масою туші тварин, одержаних від маток грубого типу конституції переважали туші ягнят, одержаних від маток ніжного типу конституції у всі вікові періоди відповідно на 9,7 і 3,0%.

3. У всіх піддослідних тварин, незалежно від конституціонального типу матерів кращий забійний вихід спостерігався у 8-місячному віці порівняно з 4-місячним.

Бібліографічний список

1. Тавитов М.Д., Кучербаев Ч.К. Рост и развитие каракульских овец. // Вестник с.-х. науки Казахстана. - №12. - 1986. - С. 43-45.

2. Копылов С.П. Вопросы каракульского овцеводства Одесской области // Труды ОСХИ. - Т. VII. - 1955. - С. 87-100.

3. Туринський М., Шинкаренко І., Катрошенко О. Багатоплідні каракульські вівці. // Ветеринарна медицини. - №6. - 1997. - С. 42-43.

4. Закиров М.Д., Шарафутдинов Ф., Хамракулов Д.Ю. Смущковедение. - Изд. «Укитувчи», Ташкент, 1978. - 209 с.

5. Методические рекомендации. Изучение мясной продуктивности овец. - М.: 1978. - 40 с.

Изучено развитие мясной продуктивности каракульских баранчиков в зависимости от конституционального типа матерей. Установлено, что баранчики, полученные от маток грубого типа конституции, имели лучшее развитие мясной продуктивности.

Development of meat efficiency astrakhan lamb's succorcy fkoru constitution such as eurs is investigated. It is established, that lamb's succorcy, keaived froru eurs rough type of the constitution had the best development of meat efficiency.